

Actief Burgerschap op de Omnibus

Burgerschapsonderwijs:

Onder burgerschap verstaan we de manier waarop mensen deelnemen aan de maatschappij en die helpen vormgeven. Burgerschapsvorming brengt jongeren de kennis, vaardigheden en houding bij die ze nodig hebben om nu en later actief te kunnen meedoen in onze samenleving. Jongeren maken op deze manier op school kennis met begrippen als democratie, grond- en mensenrechten, duurzame ontwikkeling, conflicthantering, sociale verantwoordelijkheid, gelijkwaardigheid en het omgaan met maatschappelijke diversiteit.

Relatie met kerndoelen:

De meest direct met burgerschap verbonden kerndoelen voor het primair onderwijs zijn te vinden in het leergebied oriëntatie op jezelf en de wereld. Drie kerndoelen hebben betrekking op het samenleven in en deelnemen aan de Nederlandse democratische en pluriforme samenleving:

- De leerlingen leren hoofdzaken van de Nederlandse en Europese staatsinrichting en de rol van de burger (kerndoel 36);
- De leerlingen leren zich te gedragen vanuit respect voor algemeen aanvaarde waarden en normen (kerndoel 37);
- De leerlingen leren hoofdzaken over geestelijke stromingen die in de Nederlandse multiculturele samenleving een belangrijke rol spelen, en ze leren respectvol om te gaan met seksualiteit en met diversiteit binnen de samenleving, waaronder seksuele diversiteit (kerndoel 38).

Daarnaast bevat het leergebied oriëntatie op jezelf en de wereld kerndoelen die eveneens goed in verband gebracht kunnen worden met een aspect van burgerschap, bijvoorbeeld door een relatie te leggen met 'de eigen verantwoordelijkheid voor de leefomgeving', 'de situatie in Nederland vergelijken met elders' en met historische aspecten:

- De leerlingen leren met zorg om te gaan met het milieu (kerndoel 39).
- De leerlingen leren de ruimtelijke inrichting van de eigen omgeving te vergelijken met die in omgevingen elders, in binnen- en buitenland, vanuit de perspectieven landschap, wonen, werken, bestuur, verkeer, recreatie, welvaart, cultuur en levensbeschouwing. In ieder geval wordt daarbij aandacht besteed aan twee lidstaten van de Europese Unie en twee landen die in 2004 lid werden, de Verenigde Staten en een land in Azië, Afrika en Zuid-Amerika (kerndoel 47).
- De leerlingen leren over de belangrijke historische personen en gebeurtenissen uit de Nederlandse geschiedenis en kunnen die voorbeeldmatig verbinden met de wereldgeschiedenis (kerndoel 53).

Buiten het leergebied oriëntatie op jezelf en de wereld zijn er kerndoelen die vaardigheden beschrijven die een belangrijke voorwaarde zijn voor deelname aan de pluriforme democratische samenleving.

Met name in de kerndoelen Nederlandse taal is veel aandacht voor 'zichzelf informeren', 'feiten en meningen onderscheiden' en 'deelnemen aan discussie'. Hier ligt ook een relatie met 'mediawijsheid':

- De leerlingen leren informatie te beoordelen in discussies en in een gesprek dat informatief of opiniërend van karakter is en leren met argumenten te reageren (kerndoel 3).
- De leerlingen leren informatie en meningen te ordenen bij het lezen van school- en studieteksten en andere instructieve teksten, en bij systematisch geordende bronnen, waaronder digitale bronnen (kerndoel 6).

Tot slot bevatten de leergebieden kunstzinnige oriëntatie en bewegingsonderwijs kerndoelen die verband hebben met respectievelijk identiteit en cultureel erfgoed en vormen van samenwerking en overleg.

- De leerlingen verwerven enige kennis over en krijgen waardering voor aspecten van cultureel erfgoed (kerndoel 56).
- De leerlingen leren samen met anderen op een respectvolle manier aan bewegingsactiviteiten deelnemen, afspraken maken over het reguleren daarvan, de eigen bewegingsmogelijkheden inschatten en daarmee bij activiteiten rekening houden (58).

Schoolspecifieke doelen:

Onze **ambities** (doelen) zijn:

1. We voeden onze leerlingen op tot fatsoenlijke evenwichtige mensen die respectvol (vanuit duidelijke waarden en normen) omgaan met zichzelf, de medemens en de omgeving.
2. Wij voeden onze leerlingen op tot personen die weten wat democratie inhoudt en die daar ook naar handelen. Ze leren hun mening over maatschappelijke thema's te vormen en verwoorden.
3. We voeden onze leerlingen op tot mensen die "meedoen", die actief betrokken willen zijn bij de samenleving en die gericht zijn op samenwerking.
4. We voeden onze leerlingen op tot personen die kennis hebben van en respect hebben voor andere opvattingen en overtuigingen (religies).
5. We richten ons op de algemene ontwikkeling en we geven onze leerlingen culturele bagage mee voor het leven.

Onze pijlers zijn de basiswaarden, te weten:

- vrijheid van meningsuiting
- gelijkwaardigheid
- begrip voor anderen
- verdraagzaamheid
- autonomie

Week tegen pesten	x	x	x	x	x	x	x	x
Voedselbosje	X	x	x	x	x	x	x	x
Weerbaarheidstraining					x	x	x	x
Opschoondag							x	x
Toekomstkunde					x	x		
Lentekriebels	x	x	x	x	x	x	x	x

Bovenstaand schema illustreert hoe de aandacht voor burgerschap in ons onderwijs verweven is. Ons onderwijs is openbaar maar dat is in onze ogen iets anders dan neutraal. Zeker wanneer hiermee het bewust afstand houden van zaken die met burgerschap en levensbeschouwing te maken hebben, bedoeld wordt. We willen juist iedereen, leerlingen en leerkrachten, uitnodigen om zijn of haar levensbeschouwing in te brengen met het doel elkaar te verrijken. Ontmoetingsonderwijs dus.

Missie en visie

Wat vinden wij goed onderwijs? Onze visie : Ieder kind op onze school heeft een eigen sociale achtergrond en een eigen aangeboren talent. Beiden zijn belangrijk om succesvol te kunnen zijn, niet alleen op school maar ook in de wereld waarin jong en oud met elkaar wonen, werken en spelen. Wij hebben een optimistische instelling, zetten in op een positief zelfbeeld van kinderen en hebben hoge verwachtingen ten aanzien van de mogelijkheden tot ontwikkeling van ieders talenten. Wij investeren veel in een goede sfeer op school en contact met de kinderen, omdat we erin geloven, dat dit in belangrijke mate bijdraagt aan een goede ontwikkeling van de kinderen. Onbevooroordeeld, rekening houdend met verschillen en met respect voor verschillen in de sociale achtergrond en in aanleg willen we leerlingen ondersteunen. Dit komt tot uiting in de wijze waarop de schoolontwikkeling mede wordt afgestemd op maatschappelijke ontwikkelingen en de wijze waarop we systematisch de kwaliteit van ons onderwijs bewaken. De samenleving verandert voortdurend en heeft een grote invloed op de wijze waarop mensen leven en werken: technologisering, digitalisering, medialisering maar ook individualisering spelen in toenemende mate een rol. Wij proberen hier op in te spelen door onze leerlingen de juiste bagage mee te geven om in de samenleving van nu en straks goed te kunnen functioneren: het meegeven van de juiste kennis, de juiste houding en vaardigheden.

In het schoolplan 2019-2023 staat de volgende beschrijving:

Elke basisschool van Archipel Scholen heeft minimaal twee doelen opgenomen in het schoolplan 2019-2023 waaruit blijkt dat het onderwijs zich mede richt op de 'global goals' d.m.v. projecten en andere activiteiten. De wereldburgers van morgen, hoe jong en klein ze ook zijn, richten zich op de 'global goals' van Unesco!

Het team van Archipel Basisschool de Omnibus richt zich op:

- Kinderen zijn zich bewust van het belang van samenwerking om de werelddoelen te realiseren.
- Kinderen zijn zich bewust van het belang van duurzaamheid in relatie tot het gevaar van klimaatverandering.

De school wil een voorbeeldfunctie vervullen voor kinderen in duurzaamheid. Ook in de lessen komt duurzaamheid en bewustmaking en samenwerken aan een "betere" wereld aan de orde als onderdeel van Burgerschap.

Bijlage 1.

Aanbod burgerschap in groep 1-2

- Helpende handjes, zorg dragen voor het lokaal en voor elkaar. Bijvoorbeeld door het neerzetten van de prullenbakjes bij het eten.
- Kinderen laten helpen, bijvoorbeeld bij het water geven van de plantjes, of het vernieuwen van de verf in de verfpotjes. Ook houden we samen het lokaal netjes en opgeruimd, ruimen we bijvoorbeeld zelf op bij knoeien.
- Door middel van “KiVA” activiteiten het gevoel van samenhang en goede sfeer in de groep bewerkstelligen.
- Samen bedenken en vastleggen van regels voor een fijne groep.
- Aanbod van sociale thema’s in prentenboeken.
- Door de diversiteit in onze groep leren kinderen omgaan met verschillen in geloof en cultuur tussen kinderen.
- Met behulp van spelletjes uit de “KiVa methode” en “Goed van start” leren de kinderen hun mening te geven. Ook leren ze te zien dat er verschillende meningen zijn en dat dat niet erg is.
- Kinderen laten meedenken over wat we gaan doen, kinderen daar soms over laten “stemmen”
We leren de kinderen ook dat de meeste stemmen gelden.
- iets voor een ander doen: het op school maken van verjaardagscadeautjes voor papa en mama opa en oma We maken iets voor vaderdag/moederdag.
- Aandacht voor andere culturen bij de diverse feesten: zoals ; Het suikerfeest, kerstfeest, het offerfeest, oud en nieuw, verjaardagen.
- Aandacht voor pesten. Wij besteden aandacht aan pesten in de week tegen het pesten, maar ook door het jaar.. We bespreken wat er gebeurt en hoe we dit kunnen oplossen.
- We besteden aandacht aan sexuele ontwikkeling door het jaar, op een natuurlijke manier, wanneer kinderen vragen stellen m.b.t. dit onderwerp, maar ook in de week van de lentekriebels.
- We leren dat iedereen er mag zijn en dat ook ieder zijn eigen rol speelt in onze groep.
Waar ben jij goed en bij wie kun je terecht voor hulp omdat hij/zij weer ergens anders goed in is.
- We besteden doorlopend aandacht aan verschillen en overeenkomsten.
- We creëren een omgeving waarin kinderen zichzelf durven zijn, zonder anderen te kwetsen of buiten te sluiten.
- We doen mee aan activiteiten buiten school, zoals het helpen bij het opruimen van de wijk.

